

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ КОЛЕДЖ
ЛЬВІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
БАНКІВСЬКІ ОПЕРАЦІЇ ТА НАГЛЯД**

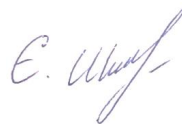
Освітня програма Фінанси, банківська справа та страхування

Спеціальність 072«Фінанси, банківська справа і страхування»

Галузь знань 07 “Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри фінансів,
банківської справи і страхування
Протокол № 1 від 31 серпня 2020 р.

Зав. кафедри

Шекета Є.Ю.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Банківські операції та нагляд
Викладач (-і)	к.е.н. Левандівський О.Т.
Контактний телефон викладача	+38(050)9413217
Е-mail викладача	omelyant@ukr.net
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	4 кредити ECTS
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://ifagrarncol.at.ua/index/bibliotechnij_fond/0-69
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій

2. Анотація до курсу

Знання та вміння, набуті при вивченні предмету можуть бути плідно використані при банківських операціях; в процесі планування, організовування, мотивування і контролю в організації; при здійсненні керівництва, в комунікаційному процесі в організації; при прийнятті управлінських рішень; при забезпеченні ефективності кредитування на підприємстві. Ознайомлення з основами банківської діяльності, процесом грошово-кредитних операцій, управлінням процесу нагляду; оцінкою діяльності банку дасть можливість досягти ефективних результатів в господарській діяльності.

3. Мета та цілі курсу

Формування у майбутніх фахівців сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі банківських операцій та нагляду, умінь комплексно аналізувати проблеми, приймаючи адекватні управлінські рішення, а також формування умінь розробки операційної стратегії, створення та використання галузевих знань як основи досягнення місії організації грошово-кредитного забезпечення, засвоєння комплексу знань банківської діяльності.

4. Результати навчання (компетентності)

здатність до аналізу та синтезу на основі логічних аргументів та перевірених фактів, здатність аналізувати та вирішувати складні управлінські та виробничі ситуації, організовувати моніторинг зовнішнього та внутрішнього середовища діяльності банківської системи та превентивного реагування на зміни її стану, організовувати та проводити роботи з удосконалення структури банку, взаємодіяти з іншими структурними підрозділами з приводу реалізації конкурентоспроможної політики, оцінювати ефективність та конкурентоспроможність установи.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу 120 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	28 год.
семінарські заняття / практичні / лабораторні	56 год.
самостійна робота	36 год.

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
VII	072«Фінанси, банківська справа і страхування»	IV	нормативна

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема1. Суть та організація банківської діяльності. Поняття і структура сучасних	Лекція, семінарське	[1,2]	Опрацювати лекційний	5 балів	До наступного заняття за

кредитних систем. Історія становлення та розвитку банківської справи. Суть та структура банківської системи. Специфічні ознаки банківської системи, що виділяють її з інших систем. Роль банківської системи в економіці країни. Характеристика банківської системи України. Принципи побудови банківської системи. Особливості становлення та розвитку банківської системи України. Сутність банку. Класифікація банків. Спеціалізовані банки, їх види, особливості організації та функціонування. Характеристика функцій банку. Операції банків, їх класифікація. Організаційна структура банку. Органи управління та контролю банку, їх повноваження. Функціональні підрозділи банку, їх функції.	заняття		матеріал, підготуватися до семінарського заняття		розкладом
Тема 2. Основи організації та функціонування НБУ Особливості виникнення та розвитку центральних емісійних банків. Причини виникнення центральних банків. Організаційно-правовий статус центральних банків. Європейська система центральних банків: основи її організації і діяльності. Основи організації та діяльності ФРС США. Організаційно-правові основи діяльності НБУ. Органи управління НБУ: Рада НБУ, Правління НБУ, їх повноваження. Структура Національного банку України. Основні принципи функціонування НБУ. Функції та операції НБУ.	Лекція, семінарське заняття	[1,2]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 3. Операції банків із формування ресурсної бази Пасивні операції банків, їх суть. Види пасивів банку. Зміст, структура і порядок формування власного капіталу банку. Сутність та структура зобов'язань банків. Депозитні операції банків. Види депозитів, їх характеристика. Умо-	Лекція, семінарське заняття	[3,4,5]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття	5 балів	До наступного заняття за розкладом

ви депозитних вкладів. Депозитна політика банку, суть, напрями. Гарантування вкладів фізичних осіб. Організація і функціонування Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. Міжбанківський ринок я складова грошового ринку. Порядок залучення ресурсів на міжбанківському ринку. Види міжбанківських кредитів. Економічний зміст кредитних відносин банку з НБУ. Класифікація кредитів рефінансування НБУ. Кредити „овернайт” через постійно діючу лінію рефінансування. Кредитні тендери НБУ. Операції репо. Стабілізаційні кредити НБУ. Випуск банком власних цінних паперів..					
Тема 4. Операції банків із організації розрахунків і обслуговування платіжного обороту Порядок відкриття, ведення та закриття рахунків клієнтів банку. Документи, що подаються в банк для відкриття рахунку. Порядок оформлення договорів банківського вкладу і банківського рахунку. Нарахування відсотків по поточних, депозитних рахунках. Сутність розрахункових відносин. Принципи організації безготівкових рахунків. Форми безготівкових розрахунків, їх характеристика (чеки, акредитиви, платіжні доручення, платіжні вимоги-доручення), сфера застосування та порядок проведення розрахункових операцій. Особливості оформлення безготівкових розрахункових документів. Суть та принципи організації платіжних систем в Україні. Сутність і значення міжбанківських розрахунків. Організаційні основи функціонування системи електронних платежів НБУ(СЕП). Особливості проведення розрахунків з використанням	Лекція, семінарське заняття	[4,6]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття	5 балів	До наступного заняття за розкладом

платіжних карток. Практика діяльності банків на ринку платіжних карток України.					
Тема 5. Касові операції банків і організація готівкового обігу Суть, принципи та завдання організації готівково-грошового обігу в економіці. Порядок розрахунків готівкою. Порядок визначення строків здавання готівкової виручки (готівки) та розрахунку ліміту каси. Організація касових операцій в банках в Україні. Порядок надходження готівкових грошей до кас банків. Порядок видачі з кас банків та витрачання готівки суб'єктами господарювання. Документація на здійснення касових прибуткових та видаткових операцій, документообіг. Касова дисципліна і контроль за її дотриманням. Порядок підготовки прогнозів касових оборотів.	Лекція, семінарське заняття	[3,5]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 6. Кредитні операції банків. Кредитування як основна функція банку. Суть і функції кредиту, його роль в економіці. Принципи організації кредитування. Види банківських кредитів. Основні стадії кредитного процесу. Поняття кредитоспроможності. Методи оцінки кредитоспроможності позичальників: вітчизняна та закордонна практика. Система показників, які використовують для аналізу кредитоспроможності клієнтів банку: ліквідність, оборотність коштів клієнта, платоспроможність, ділова активність, прибутковість, ефективність.. Структурування кредиту при підготовці до укладання кредитного договору. Кредитний договір банку з позичальником, складові кредитного договору.	Лекція, семінарське заняття	[5,7]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття	5 балів	До наступного заняття за розкладом

Характеристика основних способів надання кредиту та його погашення, що використовуються у вітчизняній банківській практиці. Форми забезпечення зобов'язань позичальника перед банком, їх характеристика. Застава як вид забезпечення. Порука та гарантія. Страхування. Кредитний ризик. Управління кредитними ризиками банків: суть та методи. Класифікація виданих кредитів за ступенем кредитних ризиків. Банківський контроль та управління кредитним процесом - необхідна передумова оптимізації системи організації кредитування в банках. Порядок формування плати за кредит. Особливості операцій з надання і погашення окремих видів кредитів. Технологія банківського споживчого кредитування. Особливості технології банківського іпотечного кредитування.					
Тема 7. Операції банків із цінними паперами. Суть та види банківських операцій з цінними паперами. Пасивні операції банків з цінними паперами. Емісія банками власних акцій для формування статутного капіталу. Емісія банками цінних паперів власного боргу (облігацій, ощадних сертифікатів, векселів). Інвестиційні операції банку, суть, методи аналізу та оцінка ефективності. Визначення дохідності банківських інвестицій. Операції банків як професійних учасників фондового ринку. Брокерські операції банків на ринку цінних паперів. Реєстраторська діяльність банку. Порядок проведення банками операцій з векселями. Перспективи розвитку вексельних опе-	Лекція, семінарське заняття	[4,6]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття	10 балів	До наступного заняття за розкладом

рацій.					
Тема 8. Операції банків із іноземною валютою Законодавче регулювання валютних операцій в Україні. Поняття та види валютних операцій банків. Відкриття та ведення валютних рахунків клієнтів. Організація кореспондентських відносин з іноземними банками. Неторговельні операції банків в іноземній валюті. Перекази в іноземній валюті за межі України та їх виплати в Україні. Обмінні операції уповноважених банків з готівковою іноземною валютою. Порядок здійснення банками операцій за міжнародними торговельними розрахунками. Основні ц форми міжнародних розрахунків. Операції з торгівлі іноземною валютою на внутрішньому валютному ринку. Касові та термінові валютні угоди. Розміщення валютних кредитних ресурсів. Управління валютною позицією банку. Організація роботи українського міжбанківського валютного ринку. Стратегія і тактика НБУ як органу валютного регулювання і контролю.	Лекція, семінарське заняття	[3,5]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття	10 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 9. Нетрадиційні операції банків та регулювання банківської діяльності. Банківські гарантії і поручительства. Лізингові операції банків. Факторингові операції банків. Операції з банківськими металами. Довірчі (трастові) операції банків. Інші нетрадиційні банківські послуги. Необхідність і мета банківського регулювання та нагляду. Організація системи банківського регулювання та нагляду. Основні форми регулювання діяльності банків. Порядок створення та реєстрації банків. Ліцензування банківської діяльності. Порядок	Лекція, практичне заняття	[6,7]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, пройти тестування до попередніх тем	10 балів	До наступного заняття за розкладом

обов'язкового резервування коштів банками. Поняття фінансової стійкості банку та методи її оцінки. Формування резервів для покриття кредитних ризиків банку. Формування резерву під операції з цінними паперами. Показники оцінки фінансової стійкості банку: коефіцієнт надійності, фінансового важеля, участі власного капіталу у формуванні активів, захищеності дохідних активів власним капіталом, коефіцієнт мультиплікатора капіталу. Економічні нормативи регулювання діяльності банків, встановлені Національним банком України, особливості їх розрахунку і оцінка їх дотримання. Методи банківського нагляду. Безвиїзний банківський нагляд. Виїзне інспектування банків. Визначення рейтингової оцінки діяльності банків CAMELS. Заходи впливу на банки за порушення банківського законодавства. Фінансові звіти банку.					
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	100 бална за семестр – як середньо арифметичне 100 балів протягом семестру та 100 балів за екзамен “відмінно” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами; “добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв’язках; “задовільно” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу,				

	але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв'язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв'язки; “незадовільно” – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.
Вимоги до письмової роботи	Відповідно до навчального плану, студент виконує одну контрольну роботу, яка є допуском до складання іспиту. Головна мета її – перевірка самостійної роботи студентів в процесі навчання, виявлення ступеня засвоєння ними теоретичних положень курсу. При розв'язанні задач студент має детально вказувати, яким саме був хід його роздумів, якими формулами він користувався.
Семінарські заняття	Семінарське, практичне заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання.. За метою і структурою семінарські, практичні заняття є ланцюжком, який пов'язує теоретичне навчання і навчальну практику з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів. Оцінка за семінарське, практичне заняття враховується при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни
Умови допуску до підсумкового контролю	За семестр – оцінка за поточне тестування (5 балів); – оцінка за відповіді на всі основні та додаткові запитання під час аудиторних занять (65 балів); – оцінка за контрольну роботу (20 балів); – оцінка за самостійну роботу (10 балів).
7. Політика курсу	
- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); - посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;	

- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації».

Засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується студентом (співбесіда, реферат тощо).

Пропущені практичні, семінарські та лабораторні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій. Поточні „2”, отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на практичному, семінарському та лабораторному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп.

8. Рекомендована література

1. Закон України “Про банки і банківську діяльність” № 2121-III від 07.12.2000 (останні зміни № 2522-VI від 09.09.2010).
2. Господарський кодекс України. – Харків.: ПП “ІГВІНІ”, 2005. –208 с.
3. Цивільний кодекс України. Прийнятий 16.01.2003.– К. : Істина, 2003. – 368 с.
4. Закон України “Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті” № 185/94-ВР від 23.09.1994 (зі змінами).
5. Закон України “Про господарські товариства” № 1576-XII від 19.09.1991(зі змінами).
6. Закон України “Про Національний банк” № 679-XIV від 20.05.1999 (зі змінами)
7. Закон України “Про платіжні системи та переказ коштів в Україні” № 2346-III від 05.04.2001 (зі змінами).
8. Закон України “Про систему гарантування вкладів фізичних осіб” 4452-17 від 23.02.2012 (зі змінами).
9. Закон України “Про Національну депозитарну систему та особливості електронного обігу цінних паперів в Україні” № 710/97-ВР від 10.12.1997 (зі змінами).
10. Закон України “Про іпотечне кредитування, операції з консолідованим іпотечним боргом та іпотечні сертифікати” № 979-IV від 19.06.2003 (зі змінами).
11. Закон України “Про обіг векселів в Україні” № 2374-III від 05.04.2001(зі змінами).
12. Закон України “Про державне регулювання видобутку, виробництва і використання дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння і контроль за операціями з ними” від 18.11.97 (зі змінами).
13. Закон України “Про фінансовий лізинг” № 723/97-В від 16.12.1997(зі змінами).
14. Закон України “Про цінні папери та фондовий ринок” № 3480-IV від 23.02.2006(зі змінами).
15. Декрет Кабінету Міністрів України “Про систему валютного регулювання і валютного контролю” № 15-93 від 19.02.1993 (зі змінами).
16. Інструкція з організації перевезення валютних цінностей та інкасації коштів у банківських установах в Україні, затверджена Постановою Правління НБУ № 45 від 14.02.2007 (зі змінами).
17. Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті, затверджена Постановою Правління НБУ № 22 від 21.01.2004 (зі змінами).
18. Інструкція про ведення касових операцій банками в Україні, затверджена Постановою Правління НБУ № 174 від 01.06.2011 (зі змінами).
19. Інструкція про міжбанківський переказ коштів в Україні в національній валюті, затверджена Постановою Правління НБУ № 320 від 16.08.2006(зі змінами).
20. Інструкція про порядок видачі індивідуальних ліцензій на здійснення інвестицій за кордон, затверджена Постановою Правління НБУ № 122 від 16.03.1999 (зі змінами).
21. Інструкція про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах, затверджена Постановою Правління НБУ № 492 від 12.11.2003 (зі змінами).
22. Інструкція про порядок організації та здійснення валютно-обмінних операцій на

- території України, затверджена Постановою Правління НБУ № 502 від 12.12.2002 (зі змінами).
23. Положення про валютний контроль, затверджене Постановою Правління НБУ № 49 від 08.02.2000 (зі змінами).
 24. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні, затверджене Постановою Правління НБУ №637 від (зі змінами).
 25. Положення про відкриття та функціонування кореспондентських рахунків банків – резидентів та нерезидентів в іноземній валюті та кореспондентських рахунків банків-нерезидентів у гривнях, затверджене Постановою Правління НБУ № 118 від 26.03.1998 (зі змінами)
 26. Положення про здійснення уповноваженими банками операцій з банківськими металами, затверджене Постановою Правління НБУ № 325 від 06.08.2003 (зі змінами)
 27. Положення про організацію операційної діяльності в банках України, затверджене Постановою Правління НБУ № 254 від 18.06.2003 (зі змінами)
 28. Постанова Правління НБУ “Про затвердження Положення про надання Національним банком України стабілізаційних кредитів банкам України” від 13.07.2010 № 327(зі змінами)
 29. Положення про планування та порядок проведення інспекційних перевірок, затверджене Постановою Правління НБУ № 276 від 17.07.2001 (ост. зміни № 270 (z0476-09) від 06.05.2009).
 30. Закон України “Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму” № 249-IV від 28.11.2002 (зі змінами).
 31. Положення про порядок визначення рейтингових оцінок за рейтинговою системою CAMELS, затверджене Постановою Правління НБУ № 171 від 08.05.2002 (ост. зміни № 60 від 23.02.2005).
 32. Положення про порядок емісії спеціальних платіжних засобів і здійснення операцій з їх використанням, затверджене Постановою Правління НБУ № 223 від 30.04.2010 (зі змінами).
 33. Положення про порядок здійснення банкам операцій за гарантіями в національній та іноземних валютах, затверджене Постановою Правління НБУ № 639 від 15.12.2004 (зі змінами)
 34. Положення про діяльність в Україні внутрішньодержавних і міжнародних платіжних систем, затверджене Постановою НБУ № 348 від 25.09.2007 (ост. ред. від 05.01.2010 № 6).
 35. Положення про порядок здійснення банками операцій з векселями в національній валюті на території України, затверджене Постановою Правління НБУ № 508 від 16.12.2002 (зі змінами).
 36. Положення про порядок здійснення операцій з чеками в іноземній валюті на території України, затверджене Постановою Правління НБУ № 520 від 29.12.2000 (ост. зміни № 148 (z0520-08) від 27.05.2008).
 37. Положення про порядок здійснення банками України вкладних (депозитних) операцій з юридичними і фізичними особами, затверджене Постановою Правління НБУ № 516 від 03.12.2003 (ост. зміни [№ 159](#) від 23.03.2009).
 38. Положення про порядок здійснення уповноваженими банками операцій за документарними акредитивами в розрахунках за зовнішньоекономічними операціями, затверджене Постановою Правління НБУ № 514 від 03.12.2003 (ост. зміни № 580 від 29.09.2009).
 39. Положення про порядок накладення адміністративних штрафів, затверджене Постановою Правління НБУ № 563 від 29.12.2001 (зі змінами).
 40. Порядок проведення Національним банком України операцій з купівлі-продажу іноземної валюти на умовах “своп”, затверджене Постановою Правління НБУ № 434 від

05.12.2011(зі змінами).

41. Положення про порядок реєстрації та ліцензування банків, відкриття відокремлених підрозділів, затверджене Постановою Правління НБУ № 306 від 08.09.2011 (зі змінами).
42. Положення про порядок створення і державної реєстрації банківських об'єднань, затверджене Постановою Правління НБУ № 377 від 31.08.2001 (останні зміни № 273 (z0471-10) від 09.06.2010).
43. Положення про порядок формування обов'язкових резервів для банків України, затверджене Постановою Правління НБУ №91 від 16.03.2006 (зі змінами).
44. Положення про регулювання Національним банком України ліквідності банків України, затверджене Постановою Правління НБУ № 259 від 30.04.2009 (зі змінами).
45. Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні, № 368 від 28.08.2001 (зі змінами).
46. План рахунків бухгалтерського обліку банків України, затверджений Постановою Правління НБУ 17.06.2004 № 280 (останні зміни № 405 (z0835-10) від 01.09.2010).
47. Методичні вказівки з інспектування банків, затверджені Постановою Правління НБУ № 104 від 15.03.2004 (зі змінами).
48. Про затвердження Правил організації статистичної звітності, що подається до Національного банку України, затверджена Постановою Правління НБУ № 124 від 19.03.2003 (зі змінами).
49. Положення про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства, затверджене Постановою Правління НБУ № 369 від 28.08.2001 (зі змінами).
50. Методика розрахунку економічних нормативів регулювання діяльності банків в Україні, затверджена Постановою Правління НБУ № 315 від 02.06.2009 (із змінами і доповненнями).
51. Положення про порядок формування та використання банками України резервів для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями, затверджене Постановою Правління НБУ № 23 від 25.01.2012.
52. Положення про порядок та умови торгівлі іноземною валютою, затверджене Постановою Правління НБУ № 281 від 10.08.2005 (зі змінами).
53. Положення про порядок надання банкам і філіям іноземних банків генеральних ліцензій на здійснення валютних операцій, затверджене Постановою Правління НБУ № 281 від 15.08.2011 (зі змінами).
54. Правила здійснення за межі України та в Україні переказів фізичних осіб за поточними валютними неторговельними операціями та їх виплати в Україні, затверджені Постановою Правління НБУ № 496 від 29.12.2007 (зі змінами).
55. Правила використання готівкової іноземної валюти на території України, затверджені Постановою Правління НБУ № 200 від 30.05.2007 (зі змінами).
56. Податковий кодекс України в ред. № 3741-VI (3741-17) від 20.09.2011.
57. Положення про порядок встановлення Національним банком України лімітів відкритої валютної позиції в безготівковій та готівковій формах та контроль за їх дотриманням уповноваженими банками, затверджене Постановою Правління НБУ № 290 від 12.08.2005 (зі змінами).

Навчальна література

58. Адамик Б. П. Центральний банк і грошово-кредитна політика : підручник / Адамик Б. П. – Тернопіль: Карт-бланш, 2007. – 393 с.
59. Аналіз діяльності комерційного банку : навч посіб. ; за ред. Ф. Ф. Бутинця та А.М. Герасимовича. – Житомир: ПП“Рута”, 2001. – 384 с.
60. Банківська діяльність: вітчизняний та зарубіжний досвід: навчальний посібник / С.П. Лаптев, М.П. Денисенко, В.Г. Кабенов, О.С. Любунь. – К. : ВД “Професіонал”, 2004. – 317 с.
61. Банківська справа / за ред. проф. Тиркала Р.І. – Тернопіль : Карт-бланш, 2001.

62. Банківська справа: теорія і практика : навчальний посібник / С.М.Подік, В.І.Ігнатенко; за ред. С.М.Подіка. – [2-е вид., доп.]. – Львів : ЛА “Піраміда”, 2006. – 642 с.
63. Банківський менеджмент : підруч.; за ред. А.О.Кириленка, В.І.Міщенко. – К. : Знання, 2005. – 831с.
64. Банківський нагляд: навчальний посібник / В.І.Міщенко, А.П.Яценюк, В.В.Коваленко, О.Г.Коренева – К. : Знання, 2004. – 406 с.
65. Банківські операції : підручник. – [2-ге вид.перероб. і доп.]. / А.М.Мороз, М.І.Савлук, М.Ф.Пуховакіна та ін. ; за ред А.М.Морова. – К. : КНЕУ, 2002. – 476 с.
66. Банківські операції : підруч; за ред. В.І.Міщенко, Н.Г.Слов’янської. – К. : Знання, 2006. — 278 с.
67. Васюренко О.В. Банківські операції: навч. посіб. / Васюренко О.В. – [5-е вид.]. – К. : “Знання”, КОО, 2006. – 311 с.
68. Внукова Н.М. Основи факторингу : навч. посіб. / Внукова Н.М. – К. : Тов-во Знання, КОО, 1998. – 174 с.
69. Галушка Є.О. Банківські операції : навч. посіб. / Галушка Є.О. – Чернівці : Наша книга, 2009. – 336 с.
70. Галько О.Р. Тенденції розвитку банківської інвестиційної діяльності в Україні / О.Р.Галько // Регіональна економіка. – 2007. – №1. – С.196–200.
71. Герасимович А.М. Аналіз банківської діяльності : підруч. / Герасимович А.М., Алексеєнко М.Д., Парасій-Вергуненко І.М. – К. : КНЕУ, 2005. – 556 с.
72. Гриджук Д.М. Забезпечення кредитних зобов’язань у діяльності банків / Гриджук Д.М., Олійник В.О. – К. : Істина, 2001. – 256 с.
73. Дзюблюк О.В. Організація грошово-кредитних відносин суспільства в умовах ринкового реформування економіки : монографія / Дзюблюк О.В. – К. : Поліграфкнига, 2000.
74. Другов О. Еволюція і перспективи розвитку банківських систем Польщі та України / О.Другов , В.Рисін , І.Сениш // Вісник НБУ. – 2007. – №5. – С.8–32.
75. Івасів Б.С. Гроші та кредит : підручник / Івасів Б.С. – [2-ге вид. змін. і доп.]. – Тернопіль. : Карт-бланш, 2005. – 528 с.
76. Капран В.І. Банкіські операції : навч. посіб. / Капран В.І., Кравченко М.С. Коваленко О.К., Омельченко С.І. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 208 с.
77. Карапетян Т. Кредитоспроможність позичальника та методи її оцінки / Т. Карапетян // Вісник НБУ. – 2010.– № 8. – С. 30–35.
78. Коваленко Д.І. Гроші та кредит: теорія і практика : навчальний посібник / Коваленко Д.І. – [2-ге видання]. – К. : ЦУЛ, 2010. – 342 с.
79. Козюк В.В. Сучасні центральні банки: середовище функціонування та монетарні рішення / Козюк В.В.– Тернопіль : Астон, 2001.
80. Косова Т.Д. Банкіські операції: навч. посіб. / Косова Т.Д., Циганов О.Р. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 372 с.
81. Лагутін В.Д. Кредитування: теорія і практика: Навчальний посібник. / В.Д. Лагутін – К.: Товариство “Знання”, КОО, 2008. – 215 с.
82. Лобода Д.Л. Перспективи використання сек’юритизації комерційними банками України / Д.Л. Лобода, К.Ф. Черкашина // Актуальні проблеми економіки. – 2008. – № 2 (80). – С. 200.
83. Любунь О.С. Іпотечний ринок: підручник. /О.С. Любунь, О.І. Кіреєв, М.П. Денисенко – К. : Атіка, 2006. – 288 с.
84. Михайловська І.М. Гроші та кредит: навчальний посібник / І.М. Михайловська, К.Л. Ларіонова – Львів: Новий світ 2000, 2006. – 432 с.
85. Міщенко В.І. Банківські операції: підручник. / В.І. Міщенко Н.Г.Слов’янська, О.Г. Коренева – 2-ге вид.перероб. і доп. – К. : Знання, 2007. – 796 с.
86. Мороз А.М. Центральний банк і грошово-кредитна політика : підручник. / А.М.Мороз, М.Ф.Пуховакіна, М.І. Савлук та ін. – К. : КНЕУ, 2005. – 556с.

87. Коцовська Р. Операції комерційних банків / Коцовська Р., Ричаківська, Г. Табачук, Я. Грудзевич, М. Вознюк. – 4-е вид. – К. : Алерта, 2004. – 500 с.
88. Пересада А.А. Управління банківськими інвестиціями : монографія. / А.А.Пересада, Т.В. Майорова– К. : КНЕУ, 2005. – 388 с.
89. Петрук О.М. Банківська справа: навч. посіб. / За ред. д.е.н., проф. Ф.Ф.Бутинця. – К. : Кондор, 2004. – 461с.
90. Пиріг С.О. Платіжні системи: Навчальний посібник./ С.О. Пиріг – К.: ЦУЛ, 2008. – 240 с.
91. Побединська В. Проблеми споживчого кредитування в Україні / В. Побединська // Вісник НБУ. – 2008. – № 2. – С. 42-43.
92. Прокопенко І.Ф. Основи банківської справи: навчальний посібник. / І.Ф. Прокопенко, В.І. Ганін, В.В. Соляр, С.І. Масло – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 410 с.
93. Пуховкіна М.Ф. Центральний банк і грошово-кредитна політика : навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни. / М.Ф. Пуховкіна, Т.П.Остапішин, В.С. Білошапка– К. : КНЕУ, 2007. – 184 с.
94. Табачук Г.П. Аналіз соціально-економічного значення споживчого кредиту/ Г.П. Табачук, Дугіна І.В. // Регіональна економіка. – 2007. –№1. – С.223–229
95. Терещенко Г.М. Особливості ресурсного забезпечення банківського іпотечного кредитування / Г.М.Терещенко, М.М.Мошкова // Фінанси України. – 2009. - № 3. - С. 90–100.
96. Уманців Ю.М. Банківська система України в умовах глобалізації світового фінансового простору / Ю.М. Уманців // Фінанси України. – 2006. – №12. – С.88–100.
97. Череп А.В. Банківська система: навч. посіб. / А.В. Череп, О.Ф. Андропова– К.: Кондор, 2008. – 410 с.
98. Чуб О.О. Концептуальні засади банківського нагляду в умовах глобалізації / О.О. Чуб // Фінанси України. – 2009. - № 7. - С. 47–53.
99. Шамова І.В. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн. / І.В.Шамова – К. : КНЕУ, 2001.
100. Шевченко Р.І. Банківські операції: навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни / Шевченко Р.І. – К. : КНЕУ, 2003. – 276 с.
101. Шпак О. Основні тенденції та проблеми в діяльності банків України / О.Шпак, В.Пушкар'юв, Г. Карчева // Вісник НБУ. – 2008.– № 6. – С. 2–5.
102. Щибиволок З.І. Аналіз банківської діяльності : навчальний посібник / Щибиволок З.І. – К.: Знання, 2006. – 311 с.

Допоміжна

103. Васильченко З. Деякі аспекти методологічної основи розробки антикризових заходів у банку / З. Васильченко, І. Васильченко // Банківська справа. – 2012. – № 2. – С. 70-79.
104. Ведернікова С. В. Інформаційні технології як інструмент взаємодії банківської сфери з національною економікою / С. В. Ведернікова // Актуальні проблеми економіки. – 2012. – № 4. – С. 78-85.
105. Герасименко В. В. Норми обов'язкового резервування як інструмент державного регулювання ресурсного забезпечення кредитування банками реального сектору економіки / В. В. Герасименко, М. М. Шаповалова // Формування ринкових відносин в Україні. – 2011. – № 12. – С. 3-9.
106. Герасименко Р. Проблемні позики та прогнозування їх частки в кредитному портфелі банку / Р. Герасименко, М. Дегтярьова // Вісник Національного банку України. – 2012. – № 4. – С. 40-46.
107. Гідулян А. Актуальні питання поліпшення методики оцінки кредитоспроможності позичальників банками України / А. Гідулян // Вісник Національного банку України. – 2012. – № 1. – С. 50-53.
108. Гладких Д. Ключові показники діяльності банків України за підсумками 2011 року /

- Д. Гладких // Вісник Національного банку України. – 2012. – № 4. – С. 24-31.
109. Гладких Д. Основні складові доходів і витрат українських банків / Д. Гладких // Вісник Національного банку України. – 2012. – № 5. – С. 40-45.
110. Кирилова Л. І. Управління ризиками комерційного банку / Л. І. Кирилова, К. О. Драган // Вісник (Київський інститут бізнесу та технологій). – 2011. – № 2. – С. 22-26.
111. Кравченко І. Банківська система та проблеми стратегічного розвитку / І. Кравченко, Г. Багратян, Є. Мазіна // Вісник Національного банку України. – 2012. – № 1. – С. 7-10.
112. Ковальчук Т. Г. Роль комерційних банків у діяльності фондового ринку / Т. Г. Ковальчук, А. В. Лабунець // Вісник (Київський інститут бізнесу та технологій). – 2011. – № 2. – С. 26-29.
113. Кльоба Л. І. Конкурентний механізм розвитку банківської діяльності / Л. І. Кльоба // Регіональна економіка. – 2011. – № 4. – С. 151-159.
114. Лавров Р. В. Змістове наповнення та різновиди інноваційно-фінансових технологій банку / Р. В. Лавров // Формування ринкових відносин в Україні. – 2011. – № 12. – С. 145-148.
115. Огородник В. В. Кредитно-інвестиційна діяльність банків України за умов фінансової нестабільності та фактори впливу на неї / В. В. Огородник // Регіональна економіка. – 2012. – № 1. – С. 161-169.
116. Панасенко Г. Банківський сектор як чинник економічного зростання і згладжування фінансових коливань в умовах кризи / Г. Панасенко // Економіст. – 2011. – № 12. – С. 47-49.
117. Савлук С. Власний капітал як запобіжник втрати ліквідності банку / С. Савлук // Банківська справа. – 2012. – № 2. – С. 55-62.
118. Слобода Л. Я. Обґрунтування методів управління власним капіталом банків / Л. Я. Слобода, Н. Я. Юрків // Регіональна економіка. – 2012. – № 1. – С. 117-123.
119. Тридід О. Фінансові показники банків: альтернативна методика аналізу надійності банку / О. Тридід, Б. Самородов // Банківська справа. – 2012. – № 1. – С. 24-35.

14. Інформаційні ресурси

120. aub.com.ua – сайт Асоціації українських банків
121. bank.gov.ua – сайт НБУ